Úpravář srsti (kód: 31-046-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Příprava králičích a zaječích kožek pro výrobu kloboučnické srsti	3
Moření srsti pro výrobu kloboučnické srsti	3
Výroba kloboučnické srsti	3
Oprava plástů kloboučnické srsti	3
Vedení základní dokumentace při výrobě plsti	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.06.2015 do: 15.03.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Příprava králičích a zaječích kožek pro výrobu kloboučnické srsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozřezat kožku, vyčistit kožku, seřezat pesík	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Uklidit pracoviště, vyčistit a provést jednoduchou údržbu stroje	Praktické předvedení
c) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat ochranné pomůcky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Moření srsti pro výrobu kloboučnické srsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Chemicky narušit kožku, odložit a vysušit kožku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Uklidit pracoviště, vyčistit a provést jednoduchou údržbu stroje	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, používat ochranné pomůcky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba kloboučnické srsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Postupovat podle technologického postupu uvedeného v pracovní návodce	Praktické předvedení
b) Seřezat srst z králičí, zaječí kožky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochranně zdraví při práci, používat ochranné pomůcky	Praktické předvedení

Je třeba splnit všecha kritéria.

Oprava plástů kloboučnické srsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Opravit vadné plásty zaklepáním kloboukové hmoty, odstranit žíly a závalky	Praktické předvedení
b) Zkontrolovat opravené plásty	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Vedení základní dokumentace při výrobě plsti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit průvodku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyplnit mzdový lístek	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání bude doplněn).

Uchazeči bude zadáno zpracovat králičí a zaječí kožky s cílem vyrobit srst pro kloboučnické účely.
Zkouška bude probíhat za běžného provozu, při kterém s ohledem na charakter výroby jde zejména o finanční hodnoty zpracovávaných materiálů a kvalitu vyrobeného produktu. Uchazeč u každé prověřované odborné kompetence bude vykonávat prakticky ty pracovní operace nebo úkony, které nezpůsobí finanční ztráty nebo některé úkony operací vykonává, pokud stroj není v chodu. Také může vykonávat některé pracovní úkony operací pod dohledem řádné obsluhy, popřípadě vykonává pracovní úkony operací určené zkoušejícím a ostatní operace popíše nebo vysvětlí zkoušejícímu.

Uchazeč dostane komplexní úkol a bude vykonávat operace (pracovní úkony) náležející k odborné kompetenci, zkoušející bude sledovat plnění úkolu. Zkoušející bude sledovat uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu také z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, tj. jak si uchazeč vede při obsluze strojů a jak se pohybuje v provozu plsťařské výroby. Vzhledem k charakteru výroby srsti a k provozním podmínkám, ve kterých bude probíhat zkoušení, jsou dále nastíněny konkrétní postupy zkoušení.

1) Odborná kompetence Příprava králičích a zaječích kožek pro výrobu kloboučnické srsti: Předpokládá se, že operace uvedené pod kritériem a) bude uchazeč provádět na vzorcích připravených pro vykonání zkoušky pod dohledem odborného pracovníka a odpovídat na otázky zkoušejícího, při praktickém plnění kritéria c) bude uchazeč odpovídat na otázky zkoušejícího.

2) Odborná kompetence Moření srsti pro výrobu kloboučnické srsti: Předpokládá se, že operace uvedené pod kritériem a) bude uchazeč provádět na vzorcích připravených k vykonání zkoušky pod dohledem odborného pracovníka a odpovídat na otázky zkoušejícího, při praktickém plnění kritéria b) bude uchazeč odpovídat na otázky zkoušejícího.

3) Odborná kompetence Výroba kloboučnické srsti: Předpokládá se, že operace uvedené pod kritérii a) a b) bude uchazeč provádět pod dohledem odborného pracovníka.

4) Odborná kompetence Oprava plástů kloboučnické srsti: Předpokládá se, že operace uvedené pod kritérii a) a b) bude uchazeč provádět pod dohledem odborného pracovníka.

5) Odborná kompetence Vedení základní dokumentace při výrobě plsti: Předpokládá se, že činnosti uvedené pod kritérii a) a b) bude uchazeč provádět na předem připravených formulářích standardně používaných ve výrobě plsti.

Po celou dobu hodnocení budou sledovány používané pracovní postupy, dodržování předpisů bezpečnosti práce, dodržování časového harmonogramu a samostatnost zkoušeného při volbě postupů a vykonávání jednotlivých činností. Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, tak na výsledek pracovní činnosti, tzn. na kvalitu zhotoveného výrobku dle pracovní instrukce, zejména na vzhled a funkčnost.
Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného produktu i k časovému hledisku zvládání operací.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (používaných strojů a zařízení) v rozsahu hodnoticího standardu a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *plsťař* nebo *výrobce textilií se zaměřením na plsťařskou výrobu* a alespoň 5 let odborné praxe ve funkci mistra (vedoucího) dílny, provozu nebo výrobního úseku plsťařské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání *kloboučník* nebo *výrobce pokrývek hlavy*, a alespoň 5 let odborné praxe ve funkci mistra (vedoucího) dílny, provozu nebo výrobního úseku plsťařské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti textilní nebo oděvní výroby a alespoň 5 let odborné praxe ve funkci technolog plsťařské výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku v oboru plsťařské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
d) Vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání se zaměřením na textilní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby plsti nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oboru plsťařské výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
e) Profesní kvalifikace *úpravář plsti* nebo profesní kvalifikace *plsťař* nebo profesní kvalifikace *zušlechťovač plsti* + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 8 let odborné praxe v řídicích pozicích v oblasti výroby plsti, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace..

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici dílnu vybavenou na odpovídající úrovni, tzn.
minimálně následující materiálně-technické vybavení:

- Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Vhodné pracovní oblečení, tj. gumová zástěra, pracovní obuv, tenké pracovní rukavice
- Stroje pro zpracování kožek: nůž, odmašťovací a změkčovací buben, přistřihovací stroj pesíků, kartáčovací stroj, čisticí stroj, mořicí stroj, řezací stroj, průběžné sušicí pece
- Stroje na zpracování odpadů
- Kožky králičí a zaječí, kloboučnická srst
- Formuláře standardně používané při výrobě plsti

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustanovená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Tonak, a. s., Nový Jičín
Daniela Veselá - Model Veselá, Praha
Střední škola Odry, p. o.